

Blåsippans förskolas kvalitetsredovisning 2015-2016

1 Organisation

Blåsippans förskola ingår i ett förskole område tillsammans med Västanby förskola och två DBV/Pedagogisk omsorg, som har sin verksamhet i området Västanbyn. En förskolechef ansvarar för utbildningen för verksamheterna.

Blåsippans förskola har fyra avdelningar.

Igelkotten barn 1-3 år

Ekorren barn 1-3 år

Haren barn 3-5 år

Räven barn 3-5 år

Barnantalet har varierat under verksamhetsåret, under hösten hade förskolan 72 barn inskrivna då vi hade nedsättning med barnantal i en barngrupp. Under våren förändrades denna förutsättning och förskolan fick då 76 barn inskrivna.

På förskolan arbetar 11 förskollärare och en obehörig pedagog. Under året har det även arbetat 2 personer som resurs i barngrupp.

Blåsippans förskola har tillagningskök med egen kokerska.

Blåsippans förskola har öppet mellan 6.30 -18.30 måndag – fredag.

Förskolan har ett relativt nystartat föräldraråd, som har haft möte 3 gånger under året. Föräldrarådet representeras av sex vårdnadshavare och i mötena deltar även två förskollärare och förskolechef.

1.1 Förutsättning för utveckling

Arbetsplanen med koppling till kvalitetsredovisningen utvärderas kontinuerligt under verksamhetsårets pedagogiska utvecklingsdagar. Medarbetarna är vid dessa tillfällen indelade i tvärgrupper. Detta arbetssätt medför en helhet av förskolans kvalitetsarbete samt ett ökat samarbete över avdelningarna.

Varje fredag kl 9-10.45 har vi inplanerad tid för utvecklingsgrupper. Grupper som under året har arbetat vid dessa tillfällen är: Ansvarsgrupp för likabehandlingsplanen, Natur och teknik/matematik grupp, språk grupp, grupp för utv. av lärplatta samt Lok gruppen(Lokala kvalitets utvecklare). I alla grupper medverkar en från varje arbetslag, vilket ökar förutsättningarna för att förankra utveckling i arbetslagen.

Övriga förutsättningar för att utveckla verksamheten ges vid den pedagogiska utvecklingstiden och syftar till att reflektera, följa upp, utvärdera och planera, både individuellt och i arbetslag.

Under året har förskollärarna deltagit i NTA- fortbildningar och AKK.

Tre lärplattor finns tillgänglig för barnen och barnskötarna/förskollärarna i verksamheten.

1.2 Förskolans stöd och utvecklingsteam

Vid förskolan arbetar en utbildad specialpedagog. Den yrkesprofessionen utgör tillsammans med förskolechefen förskolans stödteam.

Specialpedagogen delas mellan flera av kommunens förskolor.

Specialpedagogens arbete riktar sig framförallt mot förskolans arbetslag.

Specialpedagogen kartlägger och observerar verksamheten/utbildningen, därefter handleds arbetslagen för att vidareutveckla undervisningen.

På förskolan följs kommunens arbetsplan, och dess rutiner, för barn med behov av särskilt stöd.

I kommunen finns även tillgång till talpedagog som arbetar på liknande sätt som specialpedagogen.

Vid behov finns tillgång till utbildad lekarbetspedagog samt lekarbetsrum på förskolan. Vi har under hösten 2015 haft ett barn som haft tillgång till lekarbete.

Förskolan har vid behov tillgång till de olika yrkeskompetenserna vid kommunens centrala elevhälsa, skolpsykolog och specialpedagog.

2 Systematiskt kvalitetsarbete

Plan för det systematiska kvalitetsarbetet på Blåsippans förskola:

VAD	NÄR	TILL VEM	ANSVAR
Arbetsplan	Augusti	Kvalitetssamordnare	Förskolechef Arbetslag
Krisplan revideras	Augusti	Personalhandläggare	Förskolechef Krisgrupp
Medarbetarsamtal	september	Förskollärarna	Förskolechef
Medarbetarenkät	Sep-okt		Personalkontoret
Föräldramöte	Sep-okt	Vårdnadshavare	Arbetslag, Förskolechef
Pedagogisk revision	September	Skolformschef, kvalitetssamordnare	Förskolechef, LOK- grupp

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling	Oktober	Förskollärarna, barn och vårdnadshavare	Förskolechef ansvarig för LBP
Skydds rond Psykosocial	Oktober	Personalhandläggare	Förskolechef, skydds rond
Utvecklingssamtal, barn	Erbjuds i november	Vårdnadshavare	Ansvarig förskollärare
Barnkonferens	Okt-nov	Specialpedagog	Förskolechef, arbetslag
Utvecklingsdag uppföljning arbetsplanen arbetslag samt individuellt	3dgr/termin	Förskolechef	LOK:are + arbetslag
APT	2,5 h 1 gång i mån	Förskollärarna	Förskolechef och LOK:are
Avdelningsmöte reflektion, uppföljning och planering av verksamheten	2 h 1 gång i mån.	Förskolechef	LOK:are och arbetslag
Föräldradsamråd	2ggr/termin	Vårdnadshavare	Förskolechef
LOK-möte	En halvdag /månad	Arbetslagen	Förskolechef LOK:are
Synpunktshantering	31 december	Kunskapsförvaltningen	Förskolechef
Brukarenkät	Vecka 4	Vårdnadshavare	Förskolechef
Uppföljning brukarenkät	Mar-april	Förskolechef	LOK:are och arbetslagen
Service deklARATION	30 mars	Vårdnadshavare	Förskolechef
Skydds rond Barnsäkerhets rond	Mars	Personalhandläggare	Förskolechef Skyddsombud
Likabehandlingsplan inlämnad	30 mars	Kvalitetssamordnare	Förskolechef ansvarig för LBP
Arbetsutvärdering Lönesamtal	April	Förskollärarna	Förskolechef
Utvecklingssamtal barn till förskoleklass	Senast 15 april	Vårdnadshavare	Ansvarig förskollärare
Barnkonferens	Mars-april	Specialpedagog	Förskolechef Arbetslag
Överlämning till förskoleklass och fritidshem	Enlig plan för hela kommunen	Mottagande skola	Förskolechef Förskollärare specialpedagog
Synpunktshantering	30 juni	Kunskapsförvaltningen	Förskolechef

2.1 Plan för arbetet med enkäten till vårdnadshavare 2015-2016

Vad	när	vem
Föräldraenkäten förmedlas till vårdnadshavare	Vecka 4	Förskollärare
Påminnelse på e-post	Vecka 6	Förskolechef
Enkät svar inför APT	Mars	Förskolechef och förskollärare
Delge vårdnadshavare genom anslag i hallen	Mars- april	Förskollärare
Analysera och diskutera svaren. Fokus på två utvecklingsområden.	Mars- april	Förskollärare
2 utvecklingsområden lyfts på utvecklingssamtalen	April-maj	Förskollärare
Resultatet redovisas i kvalitetsredovisningen	Maj	Förskollärare
Åtgärder och nya mål för valda områden	Augusti	Förskollärare
Delge föräldrar åtgärder och nya mål på höstens föräldramöte	September- oktober	Förskollärare
Frågeställningar från utvecklingsområden och ev. synpunkter redovisas på utvecklingsdagar.	Juni	Förskollärare
Rutiner för brukarenkäten revideras	November-december	Förskolechef och förskollärare

Kunskapsnämndens mål 2015

Kunskapsförvaltningens verksamheter lägger grunden för fortsatt utbildning och arbetsliv, demokratiskt samhällsliv och personlig utveckling.

Alla barn/elever upplever att de pedagogiska verksamheterna är stimulerande, trygga och lärorika.

Alla elever klarar kunskapskraven. Skolan utformas och anpassas så att alla elever får stöd och stimulans att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Barns och elevers inflytande över arbetsformer och innehåll i undervisningen förstärks, liksom deras formella inflytande.

Alla barn och elever har likvärdiga möjligheter att pröva och utveckla förmågor, kunskaper och intressen utan att begränsas av diskriminerande strukturer.

3 Normer och värden

Mål

Utbildning och undervisningen utformas så att barnen utvecklar en förståelse kring vad det innebär att ta hänsyn till varandra.

Resultat

Alla barn kan vänta på sin tur och några barn kan sätta ord på turordningen, ”nu är det x tur”. Några barn kan skicka maten vidare till en kompis och fråga ”-Vill du ha?”. På avdelningar för de yngre barnen kan vi se att vissa barn kan visa större hänsyn och vänta på sin tur och sätta ord på att andra behöver ha mat först för att x är trött. Flera av de äldre barnen hjälper till att duka fram maten på bordet från vagnen. Barnen hjälper varann att skala och dela potatisen. Dugar av karotter efter lunchen. De äldre kan erbjuda sin hjälp till de yngre tex att skarpa ihop maten på tallriken och erbjuder sin hjälp till att mata barnet.

Vi kan se en utveckling över tid genom de mätningar som utförts under verksamhetsåret.

Bedömning

Målet är uppnått till hög grad

Analys

Under hösten kunde vi se en barngrupp som var impulsiv och såg det egna behovet som viktigast. Under mättillfällena har vi kunnat tydligt se skillnaden och utvecklingen som skett. Vi har mätt aktiviteten vid matbordet på redan fastbestämda dagar. Aktiviteterna har vi mätt genom att ”pinnat” vad som sker vid matbordet. Hur agerar barnen vid matbordet? Hur många skickar vidare maten och ser till andras behov? Hur många kan vänta på sin tur? Använder barnen begreppet att vänta på sin tur?

Vi kan se att de resultat som vi fått vid mätningarna vid matbordet speglar även hur utvecklingen ser ut i andra situationer i verksamheten vad gäller hänsynstagandet.

Att visa hänsyn handlar mycket om turordning med de yngre barnen. Vi kan se att genom att förskollärarna och barnskötarna varit tydlig i rutinen vid matbordet och uppmärksammat olika aktiviteter har detta förändrat arbetssättet som använts vid matbordet. Vi upplever att förskollärare och barnskötare har blivit mycket bättre på att inte serva barnen. Vi är också mycket bättre på att uppmärksamma barnen på hur de kan göra som alternativ till att tex bara ropa vad de vill ha. Ett ökat fokus vid maten ger resultat. Stundtals vid mätningen har det upplevts som svårt att tolka hur de yngre barnen agerar, om de agerar utifrån att de behöver bekräftelse eller om de agerar utifrån det egna behovet av att komma först på tur. Vi kan även uppfatta att arbetet med hänsyn och den utveckling som vi sett kan variera utifrån barnens förutsättningar för dagen.

Vid starten av verksamhetsåret och arbetet med målet ser vi att det skulle vara till fördel om arbetslagen reflekterat tillsammans om vilka begrepp som målet kommer att fokusera på. Arbetet med ordet hänsyn har varit varierande. En del grupper har lyft ordets betydelse och en del grupper har vid senare utvärderingar kommit fram till att det hade varit en fördel att lyfta ordets betydelse. Vi kan dock se att förskollärarna och barnskötarna använder sig i ökad utsträckning av ordet i samtal med barnen. Att arbeta med hänsyn är nära sammankopplat med att arbeta med känslor. I det arbetet har bildstödet utvecklats, varje förskollärare och barnskötare har en egen ”snurra” med bildstöd. I verktyget med bildstöd inkluderas arbetet med känslor. I snurrorna finns det bilder på olika känslor som kan användas i samtalet med barnen. Barnen tar även egna initiativ att använda sig av bilderna som förskolläraren eller barnskötaren har. I arbetet med hänsyn till varandra har vi även använt oss av att ritprata, det har skett mer i vissa grupper och mindre i en del. Vi kan dock

se att de som använt verktyget har sett goda resultat i barnens förståelse och agerande. Det har även gett den effekten att vissa barn tagit till sig ritprata metoden och använt den självständigt för att på så sätt förklara händelser och erfarenheter.

Slutsats

Mätmetoden upplevs som bra och tydlig. Det är lätt att redovisa ett resultat. Dock finns behov av att inte ha förutbestämda dagar att mäta på utan besluta i förväg vilka månader som resultatet mäts. Att ha det bestämt när arbetet ska mätas hjälper till att det blir bra diskussioner när utvärderingen görs, då har vi möjligheten att jämföra och reflektera över resultatet.

Likabehandlingsarbetet

Vi har arbetat medvetet med att utveckla materialet i förskolans verksamhet. Vi har även reflekterat till hur vi placerar material och vilka effekter det ger i leken och sammansättningen av barn kring materialet. Vi kan se att det gett resultat genom att vi har en ökad variation i sammansättningen av barngrupp i olika aktiviteter.

Vi har arbetat vidare med att tydliggöra vilka positioner förskollärarna och barnskötarna har i verksamheten för att öka tryggheten i barngruppen. Genom att förskollärarna och barnskötarna fördelar sig i de olika utrymmena och stöttar, observerar och inspirerar, utvecklas leken på ett positivt sätt. Barnen har gjorts delaktig i aktiviteter och åtgärder kring de förebyggande mål som verksamheten haft, det har lett till en ökad förståelse och omtanke till varandra.

4 Utveckling och lärande

Mål 1

Utbildning och undervisning utformas så att barnen får ökad förståelse kring lövets kretslopp.

Resultat

Vi ser att vi har väckt barnens intresse för lövets kretslopp, de har mer

funderingar och spontana iakttagelser i ämnet.. Barnens kunskaper kring kretsloppet har fördjupats.

Bedömning

Målet uppfyllt i mycket hög grad

Analys

Vi började med att inventera barnens kunskaper om lövets kretslopp genom att ställa öppna frågor. Vi kunde se att barnen hade vissa förkunskaper, som ex. att löven ändrar färg och faller ned på hösten samt vissa kunskaper som hör ihop med komposteringen. Barnen har tillsammans reflekterat över sina tankar och kunskaper om lövets kretslopp med varandra, de har lyssnat och lärt sig av varandra. Vi har i olika former valt att följa ett träd tillsammans med barnen. De äldre barnen har följt ett träd utanför förskolegården som de har besökt i olika omgångar. Innan besöken har barnen haft möjlighet att fundera vad som hänt med löven på trädet och sedan samtalat kring dessa reflektioner under besöken. Foto på trädet har presenterats i förskolans inomhus miljö, det har inspirerat till många reflektioner och berättelser kring målet. Under våren kan vi se i barnens efterkunskaper att de har fått en mer sammanhängande kunskap kring lövets kretslopp. Barnen har även visat stort intresse och på egna initiativ utvecklat temat. Under vintern upplevde förskollärarna att arbetet med lövets kretslopp vilade, barnen tog då egna initiativ och utvecklade arbetet genom att reflektera hur ”deras” träd såg ut under vintern.

Målet med lövets kretslopp har inkluderats i olika verksamheter. Språket har utvecklats genom olika begrepp, sånger och ramsor. Matematikens begrepp har även inkluderats genom att vi jämfört olika former och storlekar samt använt oss av olika lägesbegrepp. Lövetskretslopp är nära sammankopplat med arbetet med komposteringen som vi arbetar med under hållbar samhällsutveckling.

Slutsats

Genom att målet även har varit ett smalt gemensamt mål upplever vi att resultatet ökat genom att lärande objektet har varit tydligt och klart. Det har även underlättat vid utvärderingarna att vi har en gemensamt fokusområde.

Mål 2

Utbildning och undervisning utformas så att barnen får en ökad förståelse kring det matematiska begreppet sortering.

Resultat

Barnen visar ökad förståelse för begreppet sorterat/osorterat. En del av barnen använder begreppet, sortera.

Vi kan se att barnen har lättare att koppla ihop och använda begreppet när det gäller att sortera återvinningsmaterial.

Bedömning

Målet uppfyllt i hög grad

Analys

Genom kartläggning så mätte vi barnens kunskaper i det matematiska begreppet sortering. Det visade på varierande förståelse kring begreppet. Vi introducerade begreppet när vi plockade ihop förskolans material vid olika tillfällen under dagen. Den aktiviteten underlättade vi genom att märka upp materiallådor med bilder på det material som ska vara i lådan. Vi har visat att man kan använda begreppet sortering i olika sammanhang både källsortering sortering av lekmaterial inne/ute. Vi har även utmanat barnen i att sortera olika material och uppmärksammat barnen när de sorterar på olika sätt. Vi upplever att sorteringen blir mer avancerad i de äldre åldrarna. Från det att barnen sorterar olika material till att barnen kan sortera i olika storlekar eller hittar andra gemensamma egenskaper att sortera efter.

Förskollärarna och barnskötarna har aktivt använt begreppet sortera och osorterat vilket har lett till att vi kan se att barnens förståelse har ökat. Barnen har även tagit med sig sorteringsövningar hem och övat med familjen ”Hen sorterar allt” har vi fått höra från fler vårdnadshavare. Förståelsen kring begreppet sortering kan ibland upplevas som situationsbundet, då vi kan se att sortering av återvinningsmaterial är mer befäst än andra aktiviteter med sortering.

Barnen har turats om att vara förrådsvärdar där de har hjälpt varandra att sortera material. Det har lett till ett ökat samarbete och ansvarstagande i samband med sorteringen utomhus.

Slutsats

En ökad användning av variationen, osorterat, kan ha lett till en djupare förståelse kring det matematiska begreppet. Stundtals kan det upplevas att sortering blir ett annat ord för att städa eller plocka undan förskolans material.

Vi kan dock se framgången med att begränsa vårt mål till ett begrepp. Alla avdelningar arbetar med samma begrepp och har möjlighet att använda varandra som inspiration.

5 Ansvar och inflytande

Mål

Utbildning och undervisning utformas så att barnen får ett ökat ansvar för förskolans material och miljö.

Resultat

Vi kan i våra dokumentationer se att barnen i större utsträckning sorterar på rätt plats, de visar därmed ett ökat ansvar för material och miljö. Barnen tar fler egna initiativ till att laga material när något gått sönder.

Bedömning

Vi anser att målet är uppnått till hög grad

Analys

Vi har fört statistik ("pinnat" antal barn som kan sortera i förrådet) vid två tillfällen under våren. Tyvärr gjordes ingen mätning under hösten (vilket vore önskvärt), vi lade för stort fokus vid ett annat mål. Man kan säga att vårt mål "föll mellan stolarna". Därför gjorde vi två mätningar under våren istället. Vi kan se en utveckling mellan de olika mättillfällena.

Antal barn som placerar materialet på rätt plats har ökat.

Vi har skapat förutsättningar till lärande genom att tydliggöra med bilder var lekmaterial ska förvaras. I starten observerade vi att många av de yngre barnen reflekterade över bilderna och det material som de hade i handen och uppmärksammade likheter och olikheter.

Vi har introducerat en låda där trasiga leksaker samlas, tydligt märkt med bilder, både ute och inne. Innehållet i lådan med de trasiga leksakerna har inte ökat i den takt som vi trodde när vi introducerade lådan, vilket var mycket positivt.

Systemet med förrådsvärdar har fungerat bra och varit mycket uppskattat av barnen. Båda avdelningarna började med att barnen fick vara värd en vecka åt gången. En avdelning upplevde att det blev för långt mellan gångerna (barnen fick vänta så länge på sin tur) och ändrade till en dag (och då i samband med att man är ansvarig för andra saker samma dag), då fungerade det bättre. Vi kan se att arbetet med förrådsvärdar har haft betydelse för barnen ökade förståelse och omsorg över förskolans material utomhus. Barnen som har varit förrådsvärdar har tagit sin uppgift på fullaste allvar och spridit ansvaret till barngruppen. De gånger

förskollärarna och barnskötarna missade rutinen med förrådsvärdar uppmärksammade barnen det genom att de saknade den aktiviteten. Förskollärarna och barnskötarna har varit aktiv med barnen i hanteringen av materialet och inspirerar och uppmärksammar barnen på de bilder som satts upp.

Arbetet med det material som går sönder i verksamheten har introducerats tydligare inomhus med de äldre barnen, tillsammans med barnen har förskollärarna och barnskötarna arbetat aktivt med det trasiga materialet. De yngre barnen har lagt mer fokus på arbetet utomhus, sorteringen av materialet har varit en ny aktivitet utomhus. Bildstödet är mer utvecklat inomhus, i och med detta arbete har bildstödet ökat även utomhus.

Slutsats

Genom att använda oss av fler bilder både inomhus och utomhus ökar tydligheten för barnen, vilket gör att barnen har förutsättningar för att hantera aktiviteten på ett lättare sätt.

Vi kan se att en ökad användning av bildstödet kommer tillbaka i verksamheterna. Det är en aktivitet som har funnits i förskolan tidigare, möjligtvis med ett något annat syfte.

6 Förskola och hem

Samarbete med hemmen sker på flera olika sätt.

Den dagliga kontakten är viktig för att snabbt stämma av med vårdnadshavarna kring hur barnen haft det, dels på morgonen och dels under dagen i förskolan.

Under verksamhetsåret har vi erbjudit olika aktiviteter som vi ser gynnar samverkan med vårdnadshavare. Hösten inleddes med ett möte där vårdnadshavarna fick tillgång till information och kunskaper kring vår verksamhet.

Vi har under året även erbjudit två utvecklingssamtal där vårdnadshavare har möjlighet att få kunskap i hur just deras barn fungerar och agerar på förskolan.

Samrådet har under verksamhetsåret haft tre möten. Samrådet har under året varit aktivt i diskussioner angående resultatet av enkäten för vårdnadshavare.

En informationsguide för vårdnadshavare har utarbetats under verksamhetsåret. Informationsguiden ger enkla svar på var och när vårdnadshavare kan finna information och delaktighet. Under höstens samrådsmöte reflekterade vi tillsammans kring informationsguiden, det visade sig i mötet att det finns begrepp som vårdnadshavare inte är helt

bekant med som vi använder oss av. Mycket intressant!

7 Övergång och samverkan

Vid övergång från yngrebarnsavdelningar till äldre barns avdelningar, inom enheten, använder vi oss av en överskolningsperiod med besök och gemensam lek.

Vårdnadshavare till barn som kommer nya till förskolan vid läsårets start inbjuds till ett föräldramöte i mitten av juni, där de får information om förskolans arbetssätt samt om hur inskolningen kommer att gå till. Då får man också möjlighet att se barnets kommande avdelning samt prata med de pedagoger som ska skola in barnet i augusti/september (eller senare under höstterminen).

De barn som ska börja förskoleklass skolas över till denna, enligt kommunens plan för övergång från förskola till skola. Det ser olika ut hur skolornas rutiner är för inskolningen, förskoleklassens förskollärare kommer ut och hälsar på från en skola och andra skolor då kommer barnen till skolan och hälsar på. Skolan bjuder in till föräldramöte under maj månad.

Vid sista utvecklingssamtalet, på vårterminen innan förskoleklass, går pedagogen genom med vårdnadshavaren vilken information som får lämnas vidare till skolan. Ett gemensamt dokument skrivs under av pedagog och vårdnadshavare. Detta dokument följer med till skolan tillsammans med det sista utvecklingssamtalet samt ev. handlingsplan för barn med rätt till särskilt stöd för sin utveckling och sitt lärande. Även andra dokument av betydelse kan följa med om vårdnadshavaren godkänner det. Möten mellan förskola, förskoleklass och fritidshem genomförs på slutet av vårterminen, enligt samma plan. Där överlämnas den information vårdnadshavarna gett sitt medgivande till. Deltagare vid mötet är förskolans förskollärare och förskoleklassens förskollärare. När barnet har med sig en handlingsplan från förskolan deltar även förskolechef, förskolans specialpedagog samt rektor och skolans elevhälsa.

Vi upplever att övergången till förskoleklass fungerat bra under våren. Förskolans medarbetare har god kontakt med förskoleklassens förskollärare.

8 MEDARBETARE

Kunskapsnämndens mål 2015 under perspektivet

Medarbetarna inom kunskapsförvaltningens ansvarsområde har en hälsosam arbetssituation.

Medarbetarna har kompetens för att stödja alla barn och elever så att de når kunskapskraven.

Mål 1

Vi har utvecklat förändrade rutiner kring utvecklingssamtalen under ett verksamhetsår.

Resultat

De ändrade rutinerna för utvecklingssamtalen har fungerat bra.

Bedömning

Målet är uppfyllt i mycket hög grad

Analys

I och med den förändrade rutinen som innebär att vårdnadshavarna erbjuds samtal en gång per termin, men dock läggs det störta fokuset på vårens samtal, kan vi se en mer hållbar situation för förskollärarna. Vi kan se en vinst i att vi kan påbörja samtalen tidigare på våren, förskollärarna upplever en minskad stress. LOK-gruppen fick även i uppdrag att göra en ny gemensam mall för utvecklingssamtal. Det blev ett större arbete än vad vi räknade med vilket gjorde att mallen inte blev klar inför vårens samtal. Den nya mallen ger samtalet en tydligare struktur och en ökad likvärdighet.

Slutsats

Vi har kommit fram till att för att öka förutsättningarna till utveckling behöver vi se över planeringen av utvecklingsgrupper som har sin tid på fredagar. När en grupp ska göra en förändring behöver den gruppen få ökad tid till sitt förfogande.

Mål 2

Vi strukturerar vardagen så att det ger ökade möjligheter för planering under dagtid.

Resultat

Förskollärarna och barnskötarna med de äldre barnen har haft planering dagtid under hela verksamhetsåret. Avdelning för de yngre barnen har haft dagplanering varje måndag hela vårterminen.

Bedömning

Målet är helt uppfyllt

Analys

Under verksamhetsåret har vi vid olika tillfällen haft uppe i diskussion hur vi ska få till förutsättningar för alla avdelningar att ha en dagtidsplanering. Olika förslag har bollats fram och tillbaka. Vi har även provat oss fram i verksamheten. Det arbetssättet som fungerat bra är när personal från de äldre barns avdelningarna har haft de äldsta barnen från yngrebarns avdelningarna utomhus. De tillfällen på våren då det varit många vikarier i omlopp har det upplevts svårt och gett den ordinarie personalen en högra belastning. Dock kan vi se att vi har hittat ett arbetssätt som fungerar.

Genom att planeringen har kommit igång för alla avdelningar kan vi uppleva en minskad stress och en ökad samarbete både mellan avdelningar och på avdelningarna eftersom förutsättningar till reflektion har funnits.

Slutsats

Ett ökat samarbete gynnar utvecklingen av verksamheten, ger en positiv effekt på arbetsmiljön samt ger barnen en ökad möjlighet att lära känna personal på andra avdelningar.

Vi kommer att under hösten utgå från att planeringarna fungerar, tänka positivt och inte förutsätta att när det är inskolningar och nya barngrupper måste planeringen stå tillbaka! Det ger oss en ökad förutsättning att hitta lösningar även för hösten.

9 HÅLLBAR SAMHÄLLSUTVECKLING

Kunskapsnämndens mål 2015 under perspektivet

I Sandvikens förskolor och skolor får alla barn och elever kunskap och stöd för en hälsosam livsstil och för att bidra till ett ekologiskt hållbart samhälle.

Mål

Utbildning och undervisning utformas så att barnen får en ökad kunskap och förståelse för kompostering och återvinning.

Resultat

Barnen har ökad förståelse att materialen kastas i olika kärl. Barnen har även en ökad förståelse kring maskens uppgift i komposteringen.

Bedömning

Målet uppfyllt i hög grad

Analys

Material som är nära barnen i deras vardag t.ex. att barnen inte skall slösa på papper för att spara på träd i skogen, och att skal/ matrester blir jord är ser vi att barnen tagit till sig i ökad omfattning.

Genom kartläggning så mätte vi barnens kunskaper i återvinning. Vi kunde då se att en del av barnen hade förkunskaper kring återvinning och komposteringen. Genom att vi erbjöd mer erfarenheter till barnen genom att anlägga en lövkompost på gården samt ordna återvinningskärl på alla avdelningar kan vi se att kunskaperna ökat. Vi har dock reflekterat över att återvinningen har varit svårare än vad vi först trodde åtminstone för de yngre barnen. Materialet som vi återvinner är ibland svår att placera i något kärl. Vi har arbetat med källsortering i samlingar och smågrupper och barnen har regelbundet varit med och källsorterat i förskolans kärl. Detta har lett till att barnen ofta självmant tar initiativ till att källsortera. De äldre barnen har arbetat med pappershanteringen. Vi kan se en förändring vad gäller denna hantering under tiden. På hösten gick det åt en hel del papper till barnens skapande. Vi utformade ett arbetssätt som innebar att barnen fick några papper som satt ihop som de hade att förfoga över under en vecka. Det har lett till att barnen använder sig av hela papperet, både fram och baksida, samt är mer varsam med pappren. Detta arbete ledde även till att en avdelning arbetade med att återvinna papper. Det arbetet ökade barnens medvetenhet av de träd som används för papperstillverkning. En avdelning har arbetat med att gräva ned olika material utomhus som barnen fått ställa hypoteser om vad de tror händer med de olika materialen. Under denna verksamhet kan vi se att det fanns blandade förkunskaper och barnen fick nya upplevelser om olika material. I arbetet med hypoteserna har förskollärarna och barnskötarna tagit hjälp

av lärplattan när de dokumenterade. Genom ljudupptagning kan då barnen lyssna av sina egna hypoteser när det var dags att gräva upp material igen. Det var ett spännande arbete!

10 OMVÄRLD

Kunskapsnämndens mål 2015 under perspektivet

Verksamheterna inom kunskapsförvaltningens ansvarsområde präglas av respekt för alla människors lika värde.

Mål

Utbildning och undervisning utformas så att barnen får en ökad kunskap och förståelse barnens närmaste närmiljö.

Resultat

Vi kan se att samtliga barn från yngre barns avdelningarna rör sig obehindrat över hela gården samt förrådet. Flertalet av barnen tar kontakt med all personal och barnen från andra avdelningar. De äldre barnen på de yngre barns avdelningarna har under ett antal gånger under våren varit i skogen utanför förskolans gård.

Vi kan se att de äldre barnen har tagit till sig erfarenheter av att vistas utanför gården i förskolans närmiljö och är mer koncentrerad och har mer kunskap om hur promenader tillsammans i trafiken går till.

Bedömning

Vi har uppnått målet i mycket hög grad.

Analys

Vi kan se att barnen tar för sig och leker på hela gården. De yngre barnen går lika ofta till sandlådan utanför Haren som den utanför Ekorren. Att barnen endast får cykla på den delen av gården där äldre barns avdelningar finns kan ha påverkat resultatet positivt pga att de flesta barnen gillar att cykla. Flera av barnen ha syskon på olika avdelningar på förskolan vilket kan också ha påverkat resultatet positivt då de yngre barnen sökt upp syskonen. De yngre barnen har påbörjat sin utevistelse tidigt på förmiddagen då de haft gården lite för sig själv vilket kan ha påverkat resultatet, då barnen kunnat utforska den i deras egen takt. Samarbetet då förskollärarna och barnskötarna haft planering har också påverkat resultatet positivt.

Genomförande av utflykter utanför gården med de yngre barnen har inte genomförts enligt planer, en av orsakerna till det har för en avdelning varit en ökad frånvaro i personalgruppen.

De äldre barnen har kontinuerligt gjort utflykter utanför förskolans gård. Vi verksamhetsårets början kunde vi vid dessa utflykter ha en barngrupp som var livlig, lite yvig och osammanhängande. Efter att barnen fått många möjligheter till erfarenheter utanför gården har vi sett att barnen har blivit mer harmonisk och kan koncentrera sig på olika aktiviteter och upptäcka naturen i en högre omfattning. Förskollärarna och barnskötarna har varit tydliga med de förhållningsregler som gäller när man vistas i trafiken och i områden utanför förskolans gård. Utflykterna har ofta skett med mindre grupper för att på så sätt öka säkerheten för barnen. Vi kan se att i och med att vi har arbetat med detta som mål så har vi arbetat mer medvetet och planerat in erfarenheter och trafik träning för barnen utanför förskolans gård.

Slutsats

Då gården är öppen och barnen får röra sig fritt och vi vuxna har varit där barnen är så har det skapat en trygghet att vara överallt. Vi önskar att dela av gården med ett staket med grind så att vi kan ha möjlighet att göra gården mindre vid behov.

Det har varit bra att ha detta som ett mål då barnen fått ökade erfarenheter att vistas i närmiljön.